

OPINTOTUKILAIN MUUTOKSET 1.8.2011 ALKAEN

KESKEISET MUUTOKSET

- KAKSIPORTAINEN OPINTOTUEN MYÖNTÄMINEN (OTL 7 §)
- OPINTOJEN EDISTYMISEN SEURANNAN TEHOSTUMINEN (OTL 5 b §)
- ASUMISLISÄKUUKAUSI TUKIKUUKAUDEKSI (OTL 3 §)
- JATKOTUTKINTOJEN TUKIAIKA LYHENEMINEN (OTL 7 §)
- ENIMMÄISTUKIAJAN PIDENNYS MYÖS KANDIDAATIN TUTKINTOON (OTL 7 a §)
- OPINTOLAINAN KÄYTÖN LISÄÄMINEN (OTL 15 § JA 16 §)
- HARJOITTELUPALKAN JA APURAHOJEN ESTÄVYYS POISTUMINEN (OTL 20 §)
- TULOVALVONTA (OTL 7 b § JA 17 §)
- KORKOAVUSTUS (OTL 16 A §)
- VANHEMPAIN TULOT (OTL 25 §)

OPINTOTUEN KAKSIPORTAINEN MYÖNTÄMINEN

- **Miksi kaksiportainen? (Ilpo Lahtinen, Kela)**
- Yliopistojen tutkintorakennetta muutettiin vuonna 2005 niin, että lähes kaikkiin perustutkintoihin sisältyy ensin suoritettava alempi korkeakoulututkinto ja sen jälkeen suoritettava ylempi korkeakoulututkinto.
  - Tavoitteena yhtenäinen eurooppalainen tutkintorakenne myös tutkintojen laajuuden osalta (opintopisteet otettiin käyttöön).
- Yliopisto-opintotuen muutoksella halutaan tukea tutkintorakenteen muutosta.
  - Tavoitteena edistää suunnitelmallisempaa opiskelua ja opintotuen tarkoituksenmukaisempaa käyttöä.
  - Opiskelija ei voi enää käyttää koko enimmäistukiaikaansa (55 tukikuukautta) vain alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen – tai suorittamatta tutkintoa lainkaan
- Vaikutus: Alemman kk-tutkinnon suorittamiseen käytettäisiin vähemmän tukea (– 3,5 milj. e).

KEITÄ KAKSIPORTAINEN TUEN MYÖNTÄMINEN KOSKEE?

- Koskee yliopisto-opiskelijoita, jotka ovat opiskelijavalinnassa otettu suorittamaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa ja jotka ovat 1.8.2011 tai sen jälkeen
  - ottaneet opiskelupaikan vastaan tai
  - ilmoittautuneet ensimmäisen kerran läsnä olevaksi kyseisissä opinnoissa, esimerkiksi: vastaanottanut opiskelupaikan vuonna 2010 ja ollut poissaolevana lukuvuoden 2010-2011 esim. armeijan tai siviilipalveluksen vuoksi.
  - Myös ”vanhoille opiskelijoille”, joilla on uusi opiskelijavalinta: siirtyvät kaksiportaisen tuen piiriin.
- opiskelijat valitaan yleensä suorittamaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa
  - Jos opiskelija valitaan suorittamaan pelkästään alempaa korkeakoulututkintoa, tuen kaksiportainen myöntäminen ei koske häntä. Hän voi saada alemman korkeakoulututkinnon suorittamista varten 37 tukikuukautta ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittamista varten 28 tukikuukautta (kun on saanut siihen opinto-oikeuden).

Opintotuen kaksiportainen myöntäminen

- Opintotuki myönnetään ensin alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen, vaikka opiskelija on valittu suorittamaan sekä alempaa että ylempää kk-tutkintoa.
  - Alempaan kk-tutkintoon voi käyttää enintään 37 tukikuukautta (180 op).
  - Kun on suorittanut alemman, voi saada ylempään suorittamiseen enintään 28 tukikuukautta (120 op)
  - **Enimmäistukiaika on kuitenkin yhteensä enintään näiden tutkintojen yhteenlasketun laajuuden mukainen eli enintään 55 tukikuukautta** (kandidaatin ja maisterin tutkinnot yhteensä 300 op).
    - Jos on käyttänyt alempaan yli 27 tukikuukautta, saa ylempään vähemmän kuin 28 tukikuukautta (18-27 tukikuukautta).
- Maisteriohjelmassa ja erillisissä alemman ja ylempään valinnoissa kuitenkin aina sen laajuuden mukaisesti.
- Kaikkiin korkeakouluopintoihin yhteensä enintään 70 tukikuukautta.

Opintotuen kaksiportainen myöntäminen

- Ensimmäisellä hakemuksella tuki myönnetään enintään 37 kuukaudeksi. Tukipäätöksessä kerrotaan, miten alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon enimmäistukiaika määräytyy
- Kun Kela on saanut tiedon alemman korkeakoulututkinnon suorittamisesta, opiskelijalle **annetaan hakemuksetta päätös** opintotuesta ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen edellyttäen, että opiskelija yliopistolta saadun tiedon mukaan jatkaa opintojaan.
  - Tuki voidaan myös lakkauttaa, jos opiskelija ei jatkakaan opintojaan (alemman suorittamispäivän ja 18 päivän säännön mukaisesti).
- Lakkautetaan ohjelmallisesti, jos opiskelija ei yliopistolta saadun tiedon mukaan jatka opintojaan (ei lakkauteta, jos on läsnäolotieto ylempään)
- **HUOM! ehdotus: kandidaatintutkinnon todistushakemuksessa kysytään opiskelijalta jatkamistietoa, joka tallennetaan OPSU:un ja siirretään Kelaan**

Opintotuen kaksiportainen myöntäminen

- Kun alempaan kk-tutkintoon myönnetty enimmäistukiaika päättyy, opiskelijalle lähetetään Kelasta maksuilmoitus, jossa on ohjeet tuen hakemisesta.
  - Jos opiskelija suorittaa alemman kk-tutkinnon viimeisten enimmäistukikuukausiensa aikana, tuen maksaminen voi päättyä ennen kuin Kela saa tiedon tutkinnon suorittamisesta. Myös tällöin opiskelija saa maksuilmoituksen ja hänen on tehtävä hakemus opintotuesta ylemmän kk-tutkinnon suorittamiseen.
- Hakemuksen perusteella opiskelijalle voidaan myöntää tuki ylemmän kk-tutkinnon suorittamiseen, kun alempi kk-tutkinto on suoritettu.
  - Jos hakemus on saapunut tutkinnon suorittamiskuukauden aikana tai aiemmin, tuki voidaan myöntää uutta olosuhdetta koskevan 18 päivän säännön mukaisesti. Opiskelija on oikeutettu opintotukeen tutkinnon suorittamiskuukaudelta, jos kyseisessä kuukaudessa on tutkinnon suorittamispäivän jälkeisiä kalenteripäiviä vähintään 18 (tutkinnon suorittamispäivä ei siis lasketa mukaan).

Opintotuen kaksiportainen myöntäminen

- Opintotuki voidaan myöntää opiskelijalle hakemuksetta ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamista varten, jos hän suorittaa alemman korkeakoulututkinnon enimmäistukiaikana ja jos hän jatkaa opintojaan. Lisätietoja osoitteesta www.kela.fi/opintotuki > Opintotuki > Hakeminen.
- Opiskelijan on haettava opintotukea ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamista varten, jos hän suorittaa alemman korkeakoulututkinnon viimeisten enimmäistukikuukausien aikana, enimmäistukiajan päättymisen jälkeen tai sen jälkeen, kun opintotuki on muun syyn vuoksi lakkautettu.

Opintotuen kaksiportainen myöntäminen

- **Vaikutuksia yliopistossa**
  - opetuksen järjestäminen, opetusohjelma:
    - tutkinnon pakollisten opintojen sujuvan suorittamisen turvaaminen
  - haasteita opintoneuvontaan ja – ohjaukseen
  - tiedottamisen lisääminen, ensisijaisesti opintotukitoimiston ja kelan tehtävä mutta muidenkin tahojen on tarpeen tietää muutoksen vaikutuksista
  - tukea saavilta opiskelijoilta edellytetään nykyistä suunnitelmallisempaa opiskelutapaa, koska ratkaisevaa on alemman tutkinnon suorittaminen 37 tukikuukauden aikana – vaatii keskittymistä ensin kandidaatin tutkinnon suorittamiseen
  - tutkintotodistuksen myöntämisaikataulut ja prosessit, tieto tutkinnon suorittamisesta siirtyy opsusta Kelalle nykyisin kerran kuukaudessa (loppukuusta), tästä prosessista ja mm. tietosiirtojen aikatauluista neuvoteltava vielä Kelan kanssa

OPINTOJEN EDISTYMISEN SEURANTA

- Säännöt vahvistetaan myöhemmin annettavassa opintotukiasetuksen muutoksessa (tulossa helmikuussa).
- Opintotuen lakkautusajankohdaksi 1. tammikuuta (nykyisin 1.2.).
  - Vähimmäissuoritusvaatimus 4,8:sta **5,0 opintopisteeseen** tukikuukautta kohti.
  - Vaikka suoritusmäärä olisi riittävä koko opiskeluajalta, **edeltävältä lukuvuodelta olisi oltava vähintään 2,0 op/tukikk.**
  - Muutokset koskevat ensimmäisen kerran lukuvuotta 2011-12 eli syksyllä 2012 tehtävää edistymisen seurantaa
  - Rajatapauksissa määrääikainen tuki lukuvuoden loppuun. Jatkotuki, jos suorituksia kyseiseltä lukuvuodelta vähintään 5,0 op/tukikk.

Opintojen edistymisen seuranta

- Lakkautuksen jälkeen uudelleen tuen piiriin, kun opiskelijalla on suorituksia lakkautuksen jälkeen vähintään 20 op tai koko opiskeluajalta vähintään 5,0 op/tukikk.
- Takaisinperintä mahdollista, jos suorituksia edeltävältä lukuvuodelta alle 1,0 op/tukikk.
- Lisäksi seurannan piiriin otetaan myös opintonsa keskeyttäneet ja opintoalaa vaihtaneet.

ASUMISLISÄKUUKAUSI ON TUKIKUUKAUSI

- Myös pelkän asumislisän nostaminen kuluttaa korkeakouluopiskelijan enimmäistukiaikaa.
  - Sen jälkeen korkeakouluopiskelijalla ei ole mitään syytä ottaa asumislisää ilman opintorahaa.
- Yhdenmukaistaa tukikuukauden käsitteen:
  - Jos on saanut kuukaudesta opintorahaa tai asumislisää tai molempia, se on tukikuukausi tulovalvonnassa, opintojen edistymisen seurannassa ja korkeakouluopiskelijan enimmäistukiajassa.
- Vaikutus: noin 6 000 opiskelijaa käyttäisi vuodessa 1-3 kuukautta vähemmän asumislisää

JATKOTUTKINTOJEN TUKIAIKA JA ENIMMÄISTUKIAIKA

- Yliopistossa suoritettavan tieteellisen, taiteellisen ja ammatillisen jatkotutkinnon enimmäistukiaika on 9 tukikuukautta – yhteensä kaikkiin jatkotutkinto-opintoihin.
  - Koskee syksystä 2011 lukien uusia jatkotutkinto-opiskelijoita.
- Enimmäistukiajan enintään 9 tukikuukauden pidennyksen voi saada ammattikorkeakoulututkintoon, alempaan kk-tutkintoon ja ylempään kk-tutkintoon.
  - Pidennystä kuitenkin yhteensä enintään 9 tukikuukautta kaikkiin korkeakouluopintoihin (70 tukikuukauden kokonaisajan puitteissa).
    - Opiskelija voi siis saada opintotukea esim.
37 kk + 5 pidennyskuukautta alemman kk-tutkinnon suorittamiseen ja
18 + 4 pidennyskuukautta ylempään kk-tutkinnon suorittamiseen.
- Pidennyksen myöntäminen useampiin korkeakouluopintoihin **koskee syksystä 2011 lukien uusia opiskelijoita – opiskelijavalinta tai ensimmäinen läsnäolo 1.8.2011 tai sen jälkeen.**

OPINTOLAINA

- Myös itsenäisesti asuvat 18-19 – vuotiaat lukiolaiset voivat saada lainatakauksen, vaikka opintoraha on evätty vanhempien tulojen perusteella
- Ulkomailla opiskelevan lainatakaus korotetaan 600 euroon/kk (nyt korkeakouluissa 440 euroa/kk).
- Lainatakaus myönnetään hakemuksetta opintorahaa saavalle korkeakouluopiskelijalle.
  - Lainatakauksesta ei voi kieltäytyä, mutta opiskelija päättää itse, nostaako opintolainaa.
  - Opintolaina on nopeammin ja täysimääräisesti käytettävissä.
  - Maksuhäiriöt otetaan nykyisen tapaan huomioon

HARJOITTELUPALKKAN JA APURAHAN VAIKUTUS

- Opintorahan saamista eivät enää estä:
  - harjoittelupalkka, työssäoppimisjaksolta saatu tai muu opintojen perusteella saatu palkka
  - oppilaitokselta saatu apuraha tai muu vastaava etuus.
- Ne otetaan edelleen huomioon vuosituloina.

- Opintorahan saamisen estää edelleen:
  - oppilaitokselta opintojen ajalta saatu päiväraha tai sitä vastaava etuus, jonka keskimääräinen suuruus ylittää kyseisiin opintoihin myönnettävän suurimman opintorahan.
  - Koskee Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita, jotka voivat jatkossakin saada lainatakauksen ilman opintorahaa.

TULOVALVONTA

- Opintotuen vapaaehtoista palautusta ei voi perua. Opiskelijan jo takaisin maksama tuki voidaan myöntää uudelleen vain yleisen hakuajan puitteissa (so. aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukauden alusta lukien).
- Opinnot [katsotaan tulovalvonnassa päättyneiksi](#), jos alempaa ja ylempää suorittamaan valittu opiskelija [tosiasiallisesti ja todisteellisesti päättää opintonsa alemman korkeakoulututkinnon suorittuaan](#).
- Lakimuutoksilla vahvistetaan jo nykyisin käytössä olevat soveltamiskäytännöt.

TIETOA OPINTOTUESTA

- Yliopiston opintotukitoimiston verkkosivut
<http://www.uta.fi/opiskelu/opintotuki/>
- Kelan verkkosivut
<http://www.kela.fi> - “opiskelijat”
- Yliopiston opintotukitoimiston sähköposti:
opintotuki@uta.fi